

Planificar cultura més enllà del document

Publicat per [Interacció](#) [1] el 25/09/2020 - 11:19 | Última modificació: 20/05/2026 - 15:27

Durant els anys noranta i els primers dos mil, els plans estratègics de cultura van consolidar-se com una de les grans eines de modernització de les polítiques culturals locals. El text d'Albert de Gregorio, escrit des de l'experiència acumulada en diversos processos de planificació a Catalunya, és especialment revelador perquè no se centra tant en la metodologia tècnica dels plans com en una pregunta menys habitual: què fa sostenible un pla cultural? La qüestió sembla administrativa, però és profundament política. No es tracta només de redactar diagnòstics o definir línies d'actuació, sinó d'entendre fins a quin punt un pla és capaç de generar capacitat d'acció compartida, legitimitat i continuïtat en el temps.

El text apareix en un moment en què la planificació estratègica cultural s'ha estès arreu dels municipis, sovint impulsada per diputacions i administracions supramunicipals. De Gregorio detecta una paradoxa que encara avui continua vigent: molts plans expliquen bé el context que els justifica, però rarament expliciten per què aquell municipi necessita realment un pla estratègic de cultura. Els objectius acostumen a aparèixer després del diagnòstic, com si fossin una conseqüència tècnica inevitable, i no una decisió política prèvia.

Aquí és on el text guanya densitat. L'autor diferencia entre planificació clàssica i planificació estratègica. La primera busca eficàcia i control. La segona hauria d'assumir complexitat, negociació i adaptació constant. El problema és que molts plans culturals mantenen una estructura aparentment participativa mentre continuen funcionant des d'una lògica de laboratori tècnic. Es consulta els agents, però la governança real del procés sovint continua concentrada dins l'administració.

El text obre un debat que és central en les polítiques culturals locals: la distància entre participació i corresponsabilitat. De Gregorio adverteix que incorporar agents només durant la fase de diagnòstic pot acabar generant frustració i deslegitimació si el pla es converteix posteriorment en un instrument exclusiu de gestió municipal. La sostenibilitat del pla no depèn únicament dels recursos econòmics o tècnics. Depèn també de la capacitat de construir lideratges compartits i d'assumir que la cultura territorial no és propietat exclusiva de l'administració.

En aquest sentit, el text és útil perquè desplaça el focus des del document final cap a les condicions polítiques que permeten implementar-lo. La pregunta ja no és només si el pla està ben redactat, sinó si modifica relacions, amplia capacitats institucionals i genera noves formes de governança cultural local. En una etapa marcada per la proliferació de diagnòstics, estratègies i fulls de ruta: un pla cultural no transforma res per si mateix. El que transforma és la capacitat col·lectiva que aconsegueix activar.

Referència

De Gregorio, A. (2018). Los planes estratégicos de cultura, recursos de desarrollo cultural territorial. *Cuadernos de Observación en Gestión y Políticas Culturales*, 1.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: planificació cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: gestió cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: avaluació de polítiques culturals

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2020/planificar-cultura%20>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/los_planes_estrategicos_de_cultura_recur.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8338>